

DOKONALÝ MUŽ

ANOTACE:

Prostřednictvím aktivity si žáci uvědomí, že jednou z důležitých cílových skupin ruské propagandy jsou i mladí lidé. Zhlédnou propagandistické video a videoklip zaměřené na podporu Vladimira Putina a diskutují o jejich formě a obsahu.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: jazyk a jazyková komunikace, člověk a společnost, umění a kultura

OV: jazykové vzdělávání a komunikace, společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, estetické vzdělávání

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV: MV, VMEGS, OSV

OV: OVDS

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské

OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí

DOPORUČENÝ VĚK: 15+

CÍLE:

Žáci:

- zhlédnou a kriticky posoudí ruská propagandistická videa zaměřená na mladé lidi;
- si uvědomí, že i oni mohou být terčem propagandy;
- rozvíjejí svou mediální gramotnost.

DĚLKA: 45 min.

POMŮCKY:

- **PRACOVNÍ LIST** pro každého žáka
- **LIST PRO PEDAGOGY**
- psací potřeby

POSTUP:

1. Na úvod hodiny pustíme žákům bez zvuku a titulků video PA bez zvuku. [Přehrát video](#)
2. Zeptáme se jich, o čem podle nich video je, a nad jejich tipy společně diskutujeme.
3. Pustíme žákům video Putinova armáda se zvukem a titulky a zopakujeme předešlou otázku. [Přehrát video](#)
4. V následující diskusi odhalíme, že se jedná o propagandistické video na podporu ruského prezidenta Vladimira Putina (viz **LIST PRO PEDAGOGY**).
5. Na základě zhlédnutého videa s žáky diskutujeme o podobách propagandy. *Jaká média a prostředky využívala*

propaganda v historii a dnes? Na koho míří video, které jsme právě viděli? Jaké prostředky k tomu využívá? Kdo podle vás video natočil? Diana? Nebo její kamarádky?

6. Rozdělíme žáky do malých skupin a pustíme jim hudební klip k písni Někoho, jako je Putin. [Přehrát video](#)
7. Rozdáme skupinám **PRACOVNÍ LIST** s textem této písně a požádáme je o zodpovězení následujících otázek:
 1. Koho má píseň oslovit?
 2. Jaké k tomu využívá prostředky?
 3. Jak je zde ztvárněn Vladimír Putin?
8. Když jsou skupiny hotové, prezentují výsledky své práce ostatním.

REFLEXE:

Reflexe probíhá formou diskuse, při které projdeme odpovědi v pracovních listech.

POZNÁMKA:

Pokud nám zbývá čas, můžeme žákům zadat úkol vymyslet k písni Někoho, jako je Putin další sloku.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

Aktivitu jsem realizovala s žáky 2. ročníku gymnázia, kteří již probírali učivo mediální výchovy. Znali tedy hlavní principy propagandy a získávání vlivu nad určitými cílovými skupinami. Aktivita se do výuky velmi hodila. Účinný byl hlavně postup, kdy nejdříve pustíme video bez zvuku a necháme žáky odhadovat, na co je zaměřené a jaké prostředky pro to využívá (moderní technologie, mladé sexy dívky). Žáci byli velmi překvapeni, když byl poté prozrazen jeho účel. Klip podpořil diskusi o typech kampaní a odlišnostech v politických kampaních. Hudební videoklip pak jen ucelil obraz ruské proputinovské propagandy. Žáci však již neměli motivaci dokončovat sloku písně, jen těžko se vžívali do role propagátora politika jako idolu, spíše vznikaly texty posměšné. Proto bych tento závěrečný úkol příště nejspíše vynechala. Protože žáci znali z dřívějšíka principy mediálního působení, aktivita zabrala jen 30 minut.

Alexandra Štefková, Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové

DOKONALÝ MUŽ

Přečtěte si text písně a zodpovězte následující otázky.

1. Koho má píseň oslovit?
2. Jaké k tomu využívá prostředky?
3. Jak je zde ztvárněn Vladimír Putin?

Někoho, jako je Putin

Někoho, jako je Putin.

Můj kluk je zase v průšvihu.

Porval se a je sjetý jako dělo.

Už ho mám dost,
skončila jsem s ním.

Teď chci někoho, jako je Putin.

Někoho, jako je Putin.
Plného sil.

Někoho, jako je Putin.
Aby nepil.

Někoho, jako je Putin.
Aby na mě nebyl zlý.

Někoho, jako je Putin.
Aby mi neutekl.

Viděla jsem ho včera ve zprávách.

Mluvil o tom, že je svět na rozcestí.

S někým, jako je on, musí být
fajn doma i venku.

A teď chci někoho, jako je Putin.

Někoho, jako je Putin.
Plného sil.

Někoho, jako je Putin.
Aby nepil.

Někoho, jako je Putin.
Aby na mě nebyl zlý.

Někoho, jako je Putin.
Aby mi neutekl.

Zdroj: https://www.youtube.com/watch?v=zk_VszbZa_s

DOKONALÝ MUŽ

Putinova armáda

Cílem spotu, který zhlédlo již více než **2,5 milionu diváků**, bylo podpořit Vladimira Putina v prezidentských volbách roku 2011. Video bylo zveřejněno v době, kdy Putin ještě oficiálně neoznámil svůj záměr kandidovat a bylo třeba ukázat, že existuje tlak a chuť zdola, kterým on pak může vyjít vstříc. Studentka Diana, členka skupiny Putinova armáda, v kvalitním oblečení a s produkty Apple, kráčí moskevskými ulicemi a ubezpečuje diváky o své bezvýhradné **podpoře Vladimíru Putinovi**. Na závěr si roztrhne tílko, pronese slogan „Roztrhám své oblečení pro Putina“ a vyzve další dívky k tomuto činu (celá akce byla koncipována jako soutěž, jejíž vítězka získala iPad 2). Sdělení má nicméně ještě jeden význam: je **výhrůžkou Putinovým kritikům**. Video je **uděláno tak, aby zvýšilo virální potenciál**, tedy aby bylo široce sdíleno a aby se zapojilo co nejvíce dívek, a vznikly tak další atraktivní spoty.

V Rusku je poměrně časté, že politické kampaně na podporu Putina jsou dělány tak, aby vypadaly, že se jedná o autentickou iniciativu občanů. Video se stalo virálním poté, co jej na Live Journal (nejpopulárnější blogovací platforma v Rusku) umístil jistý Kirill Schitov, 26letý právník a moskevský radní z mládežnického křídla Putinovy politické strany Sjediněné Rusko. Odmítal však potvrdit, že se na tvorbě spolupodílel. Nicméně ruští blogeri záhy odhalili, že za projektem Putinovy armády stojí prokremelské mládežnické hnutí Naši.

Záběry ve videu opakovaně ulpí na pravoslavném křížku na Dianině hrudi. Víra a náboženství spolu s pravoslavnou církví se staly integrální součástí ruské moci, a tedy i propagandy. Je tím pozoruhodnější, jakého souladu otevřené (ovšem výhradně dívčí) sexuality s tradičními církevními hodnotami se daří docílit autorům takovýchto kampaní, aniž by to vyvolalo znatelné pobouření. A není to jediný paradox. Obdiv k západní značce Apple (Diana vlastní iPhone a výhrou v soutěži je iPad 2) kontrastuje se silně protiamerickou rétorikou Putinovy administrativy a jeho příznivců.

Někoho, jako je Putin

Hudební videoklip **dívčího dua Singing Together** se ihned po svém vzniku v roce 2002 **stal hymnou oslav ruského prezidenta Vladimíra Putina**. Píseň se dočkala mnoha remixů, stala se nedílnou součástí každého karaoke playlistu. Dodnes se hraje na pochodech při významných výročích, zároveň se stala jedním z klíčových motivů volební kampaně za znovuzvolení Putina prezidentem v roce 2004.

Byť se klip na první pohled jeví jako jasná propaganda, která má za cíl budovat kult osobnosti Vladimíra Putina, okolnosti vzniku, a zvláště motivy autorů tuto jednoduchou představu poněkud zpochybňují. Autorem je Alexandr Jelin, který se tenkrát vsadil o 300 dolarů, že se mu podaří vytvořit hit. Popisuje: „Vše, co jsem potřeboval, bylo správné sdělení. O čem může holka zpívat? O tom, že je Putin skvělý? To by bylo hloupé a nebylo by to vtipné. Může ale zpívat o tom, jak jí vše kolem štvá a že potřebuje muže, jako je Putin.“ Jelin oslovil svého starého přítele, který tehdy pracoval v Kremlu jako vedoucí tiskového oddělení federálního soudu. Najali dvě zpěvačky, jimž slíbili, že z nich udělají hvězdy. A povedlo se. Sám autor zůstává pragmatikem: „Ničeho nelituji, jsem profesionál. Kdyby mi nějaká cizí tajná služba zaplatila, abych napsal píseň naopak proti Putinovi, pro peníze to udělám.“

Mediální sdělení velmi často pracují s emocemi a hodnotami. Pro účinnou moderní propagandu je typické, že se nutně nevěnuje politickým úspěchům, ale například – jako v tomto případě – klade důraz na budování kultu osobnosti a využívá k tomu prvky moderní popkultury. Putin zde není politickou figurou, je ideálem, vzorem pravého muže, kterého ženy ve svém partnerovi často nenacházejí. Autor vysvětluje: „Rusové tu píseň milují ne proto, že je o Putinovi, ale hlavně kvůli jejímu textu: někoho, kdo nepije, kdo neuteče, kdo není zlý.“ Je faktem, že jen v roce 2009 bylo v Rusku zaznamenáno půl milionu úmrtí spojených s alkoholem. Není tedy divu, že ruská společnost hledá cestu ven, byť v tomto případě skrze iracionální budování kultu osobnosti, který je zneužit pro upevnění mocenských pozic.

Zdroj: <http://www.pbs.org/soundtracks/stories/putin/>